

List opatření

Základní charakteristiky opatření

ID opatření	HOD30806002
Název opatření v plánu povodí	Hospodaření v povodí vodárenské nádrže Kružberk
Číslo opatření v kapitole plánu povodí	002
Katalogový název opatření	Hospodaření v ochranných pásmech vodních zdrojů
Katalogové číslo opatření	806
Dílčí povodí	HOD
Typ opatření	doplňkové
Podtyp opatření	-
Typ listu opatření*	B
Vliv 1	Bodové zdroje znečištění – komunální zdroje
vliv 2	Plošné zdroje znečištění – komunální zdroje
vliv 3	Plošné zdroje znečištění – zemědělství
Klíčový typ opatření 1	Opatření na ochranu pitné vody
klíčový typ opatření 2	Opatření za účelem zabránění vstupu znečištění z městských oblastí, dopravy a stavební infrastruktury nebo jeho omezení.
klíčový typ opatření 3	Výstavba nebo modernizace čistíren odpadních vod.
klíčový typ opatření 4	Opatření za účelem zabránění vstupu znečištění z lesnictví nebo jeho omezení.
Jiný klíčový typ (specifikace)	
Ukazatel a stav vodního útvaru 1	P-V, P-PO4, ekologický stav povrchových vod
Ukazatel a stav vodního útvaru 2	N-NH4, ekologický stav povrchových vod
Ukazatel a stav vodního útvaru 3	pesticidy, chemický stav povrchových vod
Ukazatel a stav vodního útvaru 4	
Efekt na chráněnou oblast 1	PIT_UPOV
Efekt na chráněnou oblast 2	
Efekt na chráněnou oblast 3	

Parametry opatření

Popis současného stavu

Vodárenská nádrž Kružberk, v kaskádě s výše položenou nádrží Slezská Harta, společně zajišťují dodávky surové vody po vodárenu v Podhradí, nadlepšování průtoků v řekách Moravice, Opava a Odra umožňující vhodnější podmínky pro život v tocích a rovněž dostatek vody pro průmyslové odběry z nich.

Ochranná pásma I. a II. stupně ochrany vodního zdroje pro vodárenskou nádrž Kružberk byla stanovena rozhodnutím Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství ČJ.: MSK 154384/2006 ze dne 29. září 2006, ve znění pozdějších úprav. Opatřením obecné povahy č.j. MSK 455575/2019 ze dne 4.8.2020 bylo ochranné pásmo II. stupně rozšířeno o území vodní nádrže Slezská Harta.

V povodí nádrže žije téměř 39 tisíc obyvatel ve 26 obcích, z nichž své odpadní vody na 13 ČOV čistí 78% obyvatel. ČOV odstraňují celkový fosfor s průměrnou účinností 72%. Téměř 9 tisíc obyvatel není napojeno na kanalizaci a likviduje odpadní vody individuálně. Povodí VN Kružberk je jen málo zemědělsky využívané (je zde méně než 5% orné půdy), významnou část ochranného pásma zaujímají lesní porosty.

Ve VN Kružberk byl stanoven dobrý ekologický potenciál i dobrý chemický stav. Tyto dobré výsledky jsou možné jen díky retenční funkci nádrže Slezská Harta.

I přes stanovení ochranných pásem je však nádrž postižena významnými projevy eutrofizace. Zdroji nutrientů u VN Kružberk jsou zejména přítoky Moravice, případně drobný vodní tok Lobník a v případě VN Slezská Harta pak Černý potok.

V rámci hospodaření na zemědělské půdě a v lesích je potřeba zároveň podchytit a řídit/minimalizovat také užívání chemických látek na ochranu rostlin.

Opatření v povodí VN Kružberk se přímo projeví v nádrži Slezská Harta a zajistí vyšší bezpečnost dosažení dobrého stavu přímo na vodárenské nádrži.

Návrh opatření

Cílem opatření je omezení činností a podchycení vlivů v ochranných pásmech VN Kružberk, ale také v celém povodí vodárenské nádrže, které by do budoucna mohly přispět ke zhoršení ekologického potenciálu nebo nedosažení dobrého chemického stavu vodního útvaru díky vniknutí závadných látek do vodního prostředí.

Při hospodaření v povodí vodárenské nádrže je třeba respektovat podmínky stanovené příslušným rozhodnutím pro ochranná pásma I. a II. stupně ochrany vodního zdroje. Např. Zákaz vstupu a vjezdu veřejnosti do území ochranného pásma I. stupně, v případě povolování staveb v ochranném pásmu II. stupně povolovat jen takové stavby a činnosti, jež neohrozí jakost a zdravotní nezávadnost vodního zdroje. V ochranném pásmu I. stupně nelze aplikovat žádné chemické prostředky na ochranu rostlin či proti okusu kultur zvěří ani používat jiné závadné látky, které by mohly ohrozit jakost vody v nádrži. Výjimky jsou možné pouze po předchozím projednání s dotčenými subjekty a jen za výjimečných okolností. V ochranném pásmu II. stupně lze aplikovat výhradně prostředky na ochranu rostlin, které jsou schváleny pro aplikaci v tomto území.

Pro zamezení eutrofizace je nezbytné zamezit vstupu živin do vodního prostředí. S ohledem na udržení a zlepšení dobrého ekologického potenciálu je nezbytné, aby opatření proti nadměrnému přísunu fosforu z povodí vodních nádrží směřovala k dosažení limitní hodnoty 0,03 mg/l a méně celkového fosforu v nádrži. Zásadním opatřením je řádná likvidace komunálních odpadních vod z blízkých obcí v povodí obou nádrží a jejich přítoků, a rovněž zvýšení účinnosti odstraňování fosforu na stávajících ČOV na 90% (např. na ČOV Bruntál je 76%). V povodí vodárenských nádrží by likvidace OV měla být přednostně řešena centrální mechanicko-biologickou ČOV na úrovni nejlepších dostupných technologií s důrazem na vysokou účinnost odstraňování N a P. Kde je výstavba centrální ČOV ekonomicky nevhodná je navrženo svážení OV na nejbližší ČOV. V blízkém povodí u malých zdrojů bez možnosti napojení na kanalizaci, jsou pro vypouštění do vod povrchových vyžadovány DČOV označené certifikátem CE kategorie III dle NV č.401/2015 Sb. v platném znění. Přímé vypouštění i vyčištěných odpadních vod do vodárenské nádrže je až na výjimky zakázáno.

Podpurným opatřením pro zlepšování jakosti vod je využití účelového rybného hospodářství a cílené podpory přítomnosti dravých ryb v rybím společenstvu vodní nádrže na úkor planktonofágních a bentofágních druhů ryb s cílem dosažení dostatečného množství zooplanktonu ve vodním prostředí a eliminaci nežádoucího fytoplanktonu.

Ve vodních útvech HOD_0370 a HOD_0385_J, kde je mírně zvýšené množství orné půdy 10-15% (v porovnání s povodím VN Slezská Harta), je potřeba provádět hospodaření v souladu s pravidly stanovenými v ochranných pásmech.

V celém povodí VN Kružberk je vhodné omezit chemické přípravky na ochranu rostlin v zemědělství i lesnictví na minimum a při jejich využívání volit prostředky šetrné k vodnímu prostředí. V širším povodí obou nádrží musí být omezována půdní eroze způsobená lesním a zemědělským hospodařením.

Dotčené vodní útvary:

HOD_0350 Černý potok od pramene po vzduť nádrže Slezská Harta

HOD_0340 Kočovský potok od pramene po ústí do toku Moravice

HOD_0330 Moravice od toku Bělokamenný potok po vzduť nádrže Slezská Harta

HOD_0365J Nádrž Slezská Harta na toku Moravice

HOD_0385J Vodní nádrž Kružberk na toku Moravice HOD_0370 Lobník od pramene po vzdutí nádrže Kružberk	
Cyklus plánů, ve kterém bylo opatření navrženo	3
Nositel opatření	
Partnerská organizace	
Náklady investiční [tis. Kč]	
Náklady provozní [tis. Kč/rok]	
Způsob financování	
Financování z fondů EU	
Možné překážky	požadavky na likvidaci komunálních OV přesahují rámec současné legislativy
Předpokládané zahájení opatření [rok]	2022
Rok (období) předpokládané realizace opatření [rok]	2022-2027
Předpokládaný rok zlepšení [rok]	